

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

LAUSUNTO

MmV@eduskunta.fi

1.10.2024

Dnro 307/2024

Lausuntopyyntö 23.9.2024, HE 88/2024 vp / Asiantuntijapyyntö

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI MAATALOUSYRITTÄJÄN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjän eläkelakia pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmakirjauksen mukaan. Hallitusohjelman mukaisesti Välitä viljelijästä -projektista on tarkoitus tehdä lakimuutoksella pysyvä toimintamalli.

Esityksen mukaan maatalousyrittäjän eläkelaisissa säädettäisiin maatalousyrittäjien varhaisen tuen palveluista, jotka olisivat työkykyneuvojen neuvonta- ja ohjauspalvelua, harkinnanvaraisesti annettava ostopalvelusitoumus mielenterveyden asiantuntijapalveluihin, varhaisen tuen toimintamalli ja varhaisen tuen toimintamallia toteuttavan sidosryhmäverkoston ylläpitämien ja kehittäminen sekä koulutukset, digitaaliset palvelut ja palveluihin liittyvä viestintä. Palvelujen järjestäjänä toimisi Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio korvaisi palvelujen kustannukset valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa. Varhaisen tuen palveluja järjestettäisiin maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vakuutetuille maatalousyrittäjille eli maatilatalouden harjoittajille, poronhoitajille ja kalastajille.

Paliskuntain yhdistys näkee erittäin hyvänä ja tarpeellisen, että Välitä viljelijästä -projektista tehdään pysyvä toimintamalli ja, että se laajennetaan koskemaan myös poronhoitajia ja kalastajia. Näiden, varhaisen tuen palveluiden, rajaaminen maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vakuutetuille on tarpeellinen ja oikeasuuntainen.

Koska kyse on valtion talousarviossa osoitetun määrärahan puitteissa annettavasta palvelusta, tulee vuosittain huolehtia, että talousarvioon varataan riittävä määräraha. Todennäköistä, on, että etenkin poronhoitajien osalta käyttömäärät tulevat kasvamaan, kun tieto saatavissa olevista palveluista leviää. Tämä sama kehitys on nähty poronhoitajien sijaisavun osalta, jossa käyttäjä- ja käyttömäärät ovat kasvaneet huomattavasti alkuvuosista. Valitettavasti poronhoitajien sijaisavun osalta kasvaneet käyttömäärät ovat määrärahojen vähyyden vuoksi johtaneet rajoituksiin. Toivottavasti tämä sama ei toistu varhaisen tuen palveluiden osalta.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija ja lisätiedot: Anna-Leena Jänkälä, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi, +358400388560